

ČESKÁ REPUBLIKA
USNESENÍ
Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl dne 31. srpna 2010 v plénu složeném z předsedy Pavla Rychetského a soudců Stanislava Balíka, Františka Duchoně, Vlasty Formánkové, Vojena Güttlera, Pavla Holländera, Vladimíra Kůrky, Dagmar Lastovecké, Jiřího Muchy, Jana Musila (soudce zpravodaje), Jiřího Nykodýma, Miloslava Výborného, Elišky Wagnerové a Michaely Židlické ve věci ústavní stížnosti stěžovatele **Johna Boka**, právně zastoupeného JUDr. Josefem Lžičařem, advokátem se sídlem Sokolovská 24, 186 00 Praha 8 - Karlín, směřující proti jinému zásahu orgánů veřejné moci, jímž je postup obou komor Parlamentu ČR ve věci volby veřejného ochránce práv ve dnech 23. 6. 2010 až 9. 7. 2010, za účasti 1) **Senátu Parlamentu České republiky** a 2) **Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky**, jako účastníků řízení, t a k t o:

Návrh se odmítá.

Odůvodnění:

I. Návrh na zahájení řízení

1. Ústavní stížností, doručenou Ústavnímu soudu dne 23. 7. 2010, se stěžovatel domáhal vydání nálezu ve znění takto formulovaného výroku:

„1) Postupem orgánů Parlamentu ČR při volbě veřejného ochránce práv, uskutečněné ve dvou krocích - ve volbě kandidátů Senátu dne 23. 6. 2010 a ve volbě

veřejného ochránce práv Poslaneckou sněmovnou dne 9. 7. 2010 - bylo poškozeno právo stěžovatele podle článku 21 odst. 4 zák. č. 3/1991 - Listiny základních práv a svobod – na přístup k voleným a jiným funkcím v podmínkách zákonnosti a rovnosti uchazečů, a to tím, že byla připuštěna kandidatura nevolitelné kandidátky soudkyně JUDr. Ivy Brožové a nebylo mu umožněno představení poslanců ve stejném rozsahu jako kandidátkám JUDr. Evě Dundáčkové a Mgr. Anně Šabatové. Poškozena byla práva i ostatních uchazečů o zvolení veřejným ochráncem práv.

2) Ústavní soud ČR ruší výsledky jednání Senátu ve věci volby kandidátů na funkci veřejného ochránce práv ze dne 23. června 2010 a výsledky volby veřejného ochránce práv v Poslanecké sněmovně dne 9. července 2010 a ukládá Parlamentu ČR, aby zrušené úkony provedl znova s vyloučením nevolitelné kandidátky soudkyně JUDr. Ivy Brožové, za kterou budiž Senátem zvolena náhrada. Kandidátům, kteří předstoupí před Poslaneckou sněmovnu, budiž zajištěna rovnost příležitostí k jejich představení poslancům."

2. Dne 17. 8. 2010 byl Ústavnímu soudu doručen stěžovatelův návrh na vydání předběžného opatření podle § 80 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), jímž by měl Ústavní soud přikázat:

„1) Senátu Parlamentu ČR, aby odročil volbu kandidátů na zvolení veřejným ochráncem práv, plánovanou na den 25. srpna 2010, do rozhodnutí Ústavního soudu ČR o ústavní stížnosti stěžovatele Johna Boka sp. zn. Pl. ÚS 35/10 z 22. července 2010.

2) Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, aby přizpůsobila datum konání volby veřejného ochránce práv termínu odročené volby kandidátů Senátem ČR“.

3. Přípustnost podání ústavní stížnosti podle § 72 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu dovozuje stěžovatel z článku 4 Ústavy ČR („Základní práva a svobody jsou pod ochranou soudní moci.“) a z ustanovení článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod – dále jen „Listina“ - („Každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu.“).

4. Svou aktivní legitimaci k podání ústavní stížnosti odvozuje stěžovatel ze skutečnosti, že byl navržen prezidentem republiky Václavem Klausem jako jeden ze dvou jeho kandidátů pro volbu veřejného ochránce práv, která se uskutečnila v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky (dále jen „Poslanecká sněmovna“) dne 9. 7. 2010.

II. Argumentace ústavní stížnosti

5. Námitky stěžovatele směřují „proti zákonnosti postupu obou komor Parlamentu při volbě veřejného ochránce práv“. Porušení zákonnosti spatřuje stěžovatel ve třech údajně vadných postupech:

6. První pochybení má spočívat v tom, že „mezi kandidáty byla připuštěna soudkyně JUDr. Iva Brožová“, která je dle názoru stěžovatele „*nevolitelná*“. Důvod nevolitelnosti JUDr. Brožové podle stěžovatele vyplývá z ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejném ochránci práv“), podle nějž „*funkce ochránce je neslučitelná s funkcí prezidenta republiky, poslance, senátora a soudce, jakož i s jakoukoliv činností ve veřejné správě*“. Stěžovatel se odvolává rovněž na ustanovení článku 83 odst. 3 Ústavy, v němž se praví, že „*funkce soudce není slučitelná s funkcí prezidenta republiky, člena Parlamentu ani s jakoukoli funkcí ve veřejné správě; zákon stanoví, se kterými dalšími činnostmi je výkon soudcovské funkce neslučitelný*“.

Tím údajně došlo k tomu, že JUDr. Iva Brožová „při hlasování jak v Senátu, tak ve Sněmovně, odčerpala hlasy ostatním kandidátům, čímž zásadním způsobem zkreslila výsledky hlasování a poškodila ostatní kandidáty“ a způsobila tím „deformaci výsledků hlasování“. Poškozen se cítí i sám stěžovatel, protože „má právo si myslet, že nebýt tohoto vlivu, mohl... postoupit do 2. kola a případně být zvolen, protože někteří z protestujících poslanců mu projevovali sympatie a jistě by mu dali hlasy.“

7. Druhé pochybení Poslanecké sněmovny spatřuje stěžovatel v tom, že při představování kandidátů na schůzi Poslanecké sněmovny dne 9. 7. 2010 mu bylo povoleno pouze desetiminutové vystoupení, což mu neumožnilo „vést dialog s poslanci, odpovídat na jejich dotazy, vysvětlovat.“
8. Třetí výtku vznášená stěžovatelem proti postupu volby v Poslanecké sněmovně se týká údajného zvýhodnění kandidátek na funkci veřejného ochránce práv JUDr. Evy Dundáčkové a Mgr. Anny Šabatové. Zvýhodnění mělo spočívat v tom, „že jim bylo umožněno předběžné představení v poslaneckých klubech ČSSD, TOP 09 a KSČM, kde mohly podrobně vysvětlit své představy o výkonu funkce veřejného ochránce práv. Tato okolnost zcela jistě výrazně ovlivnila pozdější hlasování“. Stěžovatel prý tuto možnost neměl, protože nebyl vedením Poslanecké sněmovny informován, že by o představení v poslaneckých klubech měl sám žádat a zorganizovat si je.

III. Průběh projednávání věci Ústavním soudem

9. Protože účastníky řízení jsou komory Parlamentu České republiky, byla ústavní stížnost projednávána plénem Ústavního soudu s odkazem na ustanovení § 11 odst. 2 písm. k) zákona o Ústavním soudu a na ustanovení článku 1 odst. 1 písm. e) Sdělení Ústavního soudu, zveřejněného pod č. 202/2009 Sb.
10. Ke stěžovatelem navrhovanému vydání předběžného opatření Ústavní soud nepřistoupil, protože neshledal, že by to bylo potřebné k odvrácení hrozící vážné škody nebo újmy nebo z jiného závažného veřejného zájmu (§ 80 odst. 1 zákona o Ústavním soudu).

IV. Skutková zjištění

11. Z obsahu ústavní stížnosti a z dokumentů Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu ČR (dále jen „Senát“), zejména ze stenografického zápisu 2. schůze Poslanecké sněmovny ze dne 9. 7. 2010, ze senátního tisku č. 292 a z těsnopisecké zprávy z 20. schůze Senátu ze dne 23. června 2010)¹, Ústavní soud zjistil:
12. Po úmrtí bývalého veřejného ochránce práv JUDr. Otakara Motejla (zemřel 9. 5. 2010) byla zahájena příprava nové volby.
13. Dva kandidáty na tuto funkci měl navrhnout Senát. Několika senátory bylo navrženo šest kandidátů, a to Iva Brožová, Daniela Kovářová, Václav Krása, Jitka Seitlová, Anna Šabatová a Ivo Vykydal. Tyto návrhy projednala senátní volební komise, která na své 7. schůzi, konané dne 22. 6. 2010, konstatovala, že navržené kandidáty splňují podmínky uvedené v § 2 a § 3 zákona o veřejném ochránci práv. Návrhy projednal také senátní výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice, který na své 18. schůzi, konané dne 22. června 2010, slyšel všechny navržené kandidáty, seznámil se s podkladovými materiály k jednotlivým kandidátům, shledal je správnými a určil zpravodajem výboru pro projednání senátního tisku č. 292 na schůzi Senátu Parlamentu ČR senátora Vlastimila Balína (usnesení výboru č. 133).
14. Poté byla záležitost projednávána na 20. schůzi Senátu dne 23. června 2010. Všech šest navržených kandidátů na této schůzi vystoupilo a prezentovalo své představy o budoucím výkonu funkce.
15. V diskusi vystoupila mj. také senátorka Jiřina Rippelová, která ohledně kandidatury JUDr. Ivy Brožové upozornila na skutečnost, že funkce veřejného ochránce práv je neslučitelná s funkcí soudce a že pokud by se kandidátka případně vzdala soudcovské funkce, zanikne její funkce podle ustanovení § 95 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“) až uplynutím tří kalendářních měsíců následujících po měsíci, v němž bylo oznámení soudce o vzdání se funkce doručeno prezidentu republiky. Senátorka Rippelová proto doporučila, aby dr. Brožová nebyla na dnešní schůzi volena.
16. Na připomínku senátorky Rippelové reagoval předseda volební komise Senátu senátor Tomáš Grulich konstatováním, že tímto problémem se volební komise zabývala a po konzultacích s legislativním odborem Senátu dospěla k závěru, že dnešní volbě dr. Brožové nic nebrání, protože po svém eventuálním zvolení ochránkyní práv by mohla být ministrem spravedlnosti zproštěna výkonu funkce soudce.

¹ dostupné v databázích <http://www.psp.cz/cgibin/win/eknih/2010ps/stenprot/002schuz/s002013.htm> a <http://www.senat.cz/xqw/webdav/pssenat/original/56164/47630>

17. Poté se uskutečnila volba, v níž ze 75 platných hlasů bylo odevzdáno pro kandidátku Ivu Brožovou 32 hlasů, pro kandidátku Danielu Kovářovou 19 hlasů, pro kandidáta Václava Krásu 6 hlasů, pro kandidátku Jitku Seitlovou 17 hlasů, pro kandidátku Annu Šabatovou 32 hlasů, pro kandidáta Ivo Vykydala 7 hlasů.
18. Protože ani jeden z kandidátů nezískal v prvním kole nadpoloviční většinu přítomných senátorů, uskutečnilo se druhé kolo volby, do něhož postoupily čtyři kandidátky, a to Iva Brožová, Daniela Kovářová, Jitka Seitlová a Anna Šabatová. V druhém kole senátní volby bylo ze 72 platných hlasů odevzdáno pro kandidátku Ivu Brožovou 46 hlasů, pro kandidátku Danielu Kovářovou 10 hlasů, pro kandidátku Jitku Seitlovou 12 hlasů, pro kandidátku Annu Šabatovou byly odevzdány 43 hlasy.
19. Usnesením Senátu č. 526 ze dne 23. 6. 2010 byly Iva Brožová a Anna Šabatová Senátem zvoleny jako kandidátky na funkci veřejného ochránce práv.
20. Další dva kandidáty na funkci veřejného ochránce práv, a to JUDr. Evu Dundáčkovou a Johna Boka, navrhl Poslanecké sněmovně prezident republiky Václav Klaus.
21. Volba veřejného ochránce práv se uskutečnila na 2. schůzi Poslanecké sněmovny dne 9. července 2010 za přítomnosti všech čtyř kandidátů, tj. Ivy Brožové a Anny Šabatové, navržených Senátem, jakož i Johna Boka a Evy Dundáčkové, navržených prezidentem republiky. Předseda volební komise Poslanecké sněmovny poslanec Jan Vidím konstatoval, že podle zjištění volební komise byly návrhy kandidátů Senátem a prezidentem republiky řádně předloženy.
22. Všichni čtyři kandidáti vystoupili na schůzi Poslanecké sněmovny se svým prolovem, jehož délka trvání byla stanovena na 10 minut. Stěžovatel John Bok vystoupil v dalším průběhu rozpravy opakovaně.
23. V diskusi vyslovili někteří poslanci své pochybnosti o možnosti volby kandidátky Ivy Brožové a argumentovali tím, že v době volby je soudkyní, což je podle jejich názoru neslučitelné s výkonem funkce veřejného ochránce práv. Konkrétně tyto námitky uplatnili poslanci Vojtěch Filip, Josef Dobeš, Petr Skokan a Karolína Peake. Naproti tomu většina diskutujících (např. Jeroným Tejc, Jiří Pospíšil, Stanislav Polčák, Lubomír Zaorálek, Stanislav Křeček a další) vyslovila názor, že v okamžiku volby nestojí kandidatuře Ivy Brožové nic v cestě, protože po jejím případném zvolení lze nalézt zákonně konformní řešení, jak vyhovět požadavku zákona o neslučitelnosti výkonu funkce soudce a funkce veřejného ochránce práv (např. dočasným zproštěním funkce soudce podle analogické aplikace ust. § 99 zákona o soudech a soudcích).
24. V prvním kole volby veřejného ochránce práv v Poslanecké sněmovně obdrželi od 184 přítomných poslanců John Bok 6 hlasů, Iva Brožová 6 hlasů, Eva Dundáčková 54 hlasy, Anna Šabatová 79 hlasů. V prvním kole nebyl zvolen nikdo (nebylo dosaženo nadpoloviční většiny kladných hlasů přítomných poslanců), do druhého kola postoupily Anna Šabatová a Eva Dundáčková.

25. Ve druhém kole volby veřejného ochránce práv obdrželi od 181 přítomných poslanců Eva Dundáčková 59 hlasů a Anna Šabatová 84 hlasy. Ani ve druhém kole nebyl zvolen nikdo, protože nebylo dosaženo nadpoloviční většiny kladných hlasů přítomných poslanců.
26. Tím začala běžet 60denní lhůta pro podávání nových návrhů jak prezidentem republiky, tak Senátem Parlamentu České republiky.

V. Relevantní ústavněprávní a zákonná úprava

27. Ustanovení článku 21 odst. 4 Listiny praví:
- „(4) Občané mají za rovných podmínek přístup k voleným a jiným veřejným funkcím.“*
28. Ustanovení § 2 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv praví:
- „(1) Ochránce je volen Poslaneckou sněmovnou na funkční období šesti let z kandidátů, z nichž po dvou navrhuje prezident republiky a Senát; shodné návrhy jsou přípustné. Ochránce může být zvolen pouze na dvě bezprostředně po sobě jdoucí funkční období.
(2) Ochráncem může být zvolen každý, kdo je volitelný do Senátu.“*
29. Ustanovení § 3 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv praví:
- „(1) Funkce ochránce je neslučitelná s funkcí prezidenta republiky, poslance, senátora a soudce, jakož i s jakoukoliv činností ve veřejné správě.“*
30. Článek 19 odst. 2 Ústavy stanoví:
- „(2) Do Senátu může být zvolen každý občan České republiky, který má právo volit a dosáhl věku 40 let.“*
31. Článek 83 odst. 3 Ústavy praví:
- „(3) Funkce soudce není slučitelná s funkcí prezidenta republiky, člena Parlamentu ani s jakoukoli funkcí ve veřejné správě; zákon stanoví, se kterými dalšími činnostmi je výkon soudcovské funkce neslučitelný“.*

VI. Zkoumání podmínek projednatelnosti ústavní stížnosti

32. Předtím, než může Ústavní soud přistoupit k meritornímu projednání návrhu a posouzení jeho odůvodněnosti, musí nejprve zkoumat, zda jsou splněny všechny formální předpoklady a podmínky stanovené v zákoně č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“).

33. Podle ustanovení § 72 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu jsou ústavní stížnost podle článku 87 odst. 1 písm. d) Ústavy oprávněni podat fyzická nebo právnická osoba, jestliže tvrdí, že pravomocným rozhodnutím v řízení, jehož byla účastníkem, opatřením nebo jiným zásahem orgánu veřejné moci bylo porušeno její základní právo nebo svoboda zaručené ústavním pořádkem.
34. Žádná z těchto podmínek pro podání ústavní stížnosti není v tomto případě splněna, což je zřejmé *prima facie*.

VII. Návrh na přezkoumání postupu Senátu byl podán osobou zjevně neoprávněnou

35. Postupem Senátu nebylo zasaženo žádné stěžovatelovo *subjektivní* základní právo nebo svoboda zaručené ústavním pořádkem a to již z toho důvodu, že stěžovatel nebyl vůbec nijak účasten na postupu, jímž Senát navrhoval své kandidáty. Protože postupem Senátu nebylo dotčeno žádné stěžovatelovo základní právo, není stěžovatel legitimován k podání ústavní stížnosti proti postupu Senátu. Není také možné podávat ústavní stížnost jménem jiné osoby (*actio popularis*); takové právo nelze dovozovat ani odkazem na ustanovení § 75 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu.
36. V té části, v níž stěžovatel namítá údajně protiústavní postup Senátu, je třeba podanou ústavní stížnost odmítnout podle ust. § 43 odst. 1 písm. c) zákona o Ústavním soudu, protože byla podána osobou k jejímu podání zjevně neoprávněnou.

VIII. Návrh na přezkoumání postupu Poslanecké sněmovny je návrhem zjevně neopodstatněným

37. Pokud jde o tu část ústavní stížnosti, v níž stěžovatel namítá údajně protiústavní postup Poslanecké sněmovny, Ústavní soud zjišťuje, že jde o návrh zjevně neopodstatněný podle ust. § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu.
38. Předně je třeba konstatovat, že v článku 21 odst. 4 Listiny zakotvené právo na „*přístup k voleným a jiným veřejným funkcím*“, jehož se stěžovatel dovolává, nezaručuje právo funkci získat, nýbrž „*toliko*“ právo ucházet se za rovných podmínek o funkci (kandidovat). Toto právo nebylo stěžovateli upřeno, naopak ze shora popsaného průběhu volby veřejného ochránce práv je zcela zřejmé, že stěžovatel byl plnohodnotným účastníkem tohoto procesu a byla mu poskytnuta rovná možnost se o funkci ucházet.
39. Ústavní soud pokládá za vhodné připomenout, stejně jako to učinil již v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 24/01 (viz internetovou databázi NALUS), pravý smysl požadavku „*rovných podmínek přístupu k veřejným funkcím*“, obsaženého v ustanovení článku 21 odst. 4 Listiny. Tento požadavek vyjadřuje *univerzální* právo každého občana podílet se na správě veřejných věcí mj. tím, že má rovnou možnost ucházet se a zastávat jakékoliv funkce ve veřejném životě bez jakékoliv *diskriminace*.

Jinými slovy to znamená, že právo přístupu k veřejným funkcím na jedné straně nesmí být upíráno žádné skupině občanů, a na druhé straně nesmí být žádná skupina občanů zvýhodňována.

40. Článek 3 odst. 1 Listiny stanoví, že „*Základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení.*“
41. Uvedeným ustanovením Listiny odpovídá i článek 25 písm. c) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (dále jen „Pakt“), který stanoví, že každý občan má právo a možnost bez jakýchkoliv rozdílů uvedených v článku 2 Paktu a bez neodůvodněných omezení vstoupit za rovných podmínek do veřejných služeb své země. Rovné podmínky pro přístup k veřejným službám země znamenají, že kvalifikační požadavky nesmějí vylučovat nikoho z těchto služeb z důvodů uvedených v článku 3 Listiny nebo článku 2 Paktu. Rovné podmínky také znamenají, že právním předpisem jakékoliv síly ani praxí orgánů státní moci nelze preferovat či diskriminovat některé skupiny občanů před jinými skupinami, pokud jde o přístup k veřejným funkcím.
42. Článek 2 Paktu přikazuje smluvním státům respektovat práva uznaná v tomto Paktu a zajistit tato práva všem jednotlivcům bez jakéhokoli rozlišování podle rasy, barvy, pohlaví, náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národnostního nebo sociálního původu, majetku, rodu nebo jiného postavení.
43. Smyslem ústavního zakotvení práva na „*přístup k voleným a jiným veřejným funkcím*“ je zabránit diskriminaci z důvodů uvedených v článku 3 Listiny nebo článku 2 Paktu.
44. Ochrany proti porušení ústavního práva na „*přístup k voleným a jiným veřejným funkcím*“ cestou ústavní stížnosti by se mohl dovolávat pouze ten občan, který by tvrdil, že *kvůli* důvodům uvedeným v článku 3 Listiny nebo článku 2 Paktu se nemohl o veřejnou funkci ucházet (kandidovat na ni) nebo *kvůli* těmto důvodům je mu upíráno právo veřejnou funkci vykonávat. Stěžovatel však žádnou takovou diskriminaci ani netvrdí ani neprokazuje.
45. Stěžovatel jako svou hlavní námitku uvádí fakt, že jedna z dalších kandidátek – dr. Brožová – je údajně *nevolitelná*, protože by pro inkompatibilitu funkce veřejného ochránce práv a funkce soudce po svém eventuálním zvolení funkci veřejného ochránce práv nemohla vykonávat. Tato námitka se však vůbec netýká obsahu stěžovatelova ústavního práva na „*přístup k voleným a jiným veřejným funkcím*“, nýbrž zpochybňuje proceduru výběru *jiných* kandidátů. Stěžovatel sám ve výběru kandidátů uspěl, byl zařazen na seznam kandidátů. Žádné stěžovatelovo ústavní právo napadat výběr jiných kandidátů z článku 21 odst. 4 Listiny nevyplývá.
46. Postupu Senátu a Poslanecké sněmovny v nynější věci nelze vytknout porušení rovných podmínek pro přístup občanů k voleným funkcím. Pouhá možnost toho, že jeden z více kandidátů, zařazených na kandidátní listině, by snad po svém zvolení nemohl z jakéhokoli důvodu funkci vykonávat, neznamená žádnou diskriminaci nebo

nerovnost ostatních kandidátů, ucházejících se o funkci. Ve skutečnosti, že takto zpochybňovaný kandidát byl připuštěn k volbě, nelze spatřovat porušení článku 21 odst. 4 Listiny.

47. Část tvrzení, jimiž chce stěžovatel doložit údajnou nerovnost podmínek voleb, má povahu pouhých domněnek a není způsobilá prokázat jakoukoli příčinnou souvislost mezi podmínkami voleb a jejich výsledkem. Takovou povahu má např. tvrzení, že kandidatura JUDr. Brožové „při hlasování jak v Senátu, tak ve Sněmovně, odčerpala hlasy ostatním kandidátům, čímž zásadním způsobem zkreslila výsledky hlasování a poškodila ostatní kandidáty“ a způsobila tím „deformaci výsledků hlasování“, čímž prý měl být poškozen i stěžovatel, protože „nebýt tohoto vlivu, mohl postoupit do 2. kola a případně mohl být zvolen, protože někteří z protestujících poslanců mu projevovali sympatie a jistě by mu dali hlasy.“ Podobnou argumentaci, založenou na ničím nepodložených dohaděch, nemůže Ústavní soud akceptovat.

48. Ústavní soud s ohledem na to, že výlučným referenčním hlediskem jeho přezkumu je hledisko ústavnosti, se nemůže po důkazní a věcné stránce zabývat těmi stěžovatelskými detailními námitkami, které souvisejí s interpretací podústavního práva nebo dokonce pouze s technickými a procedurálními podmínkami průběhu voleb veřejného ochránce práv. Jde zejména o otázky

- zda dr. Brožová mohla být navržena a volena do funkce veřejného ochránce práv v okamžiku, kdy ještě zastávala funkci soudkyně;
- zda doba poskytnutá stěžovateli k vystoupení v Poslanecké sněmovně (10 minut) byla dostatečná;
- zda stěžovatel byl znevýhodněn oproti jiným kandidátům tím, že nebyl před hlasováním pozván do tří poslaneckých (stranických) klubů.

49. Jak Ústavní soud opakovaně ve své judikatuře zdůrazňuje, s jeho ústavní rolí se neslučuje, aby ve vztahu k jiným státním orgánům vystupoval v postavení jakési „superrevizní“ nebo snad dokonce kontrolní instance. Jeho posláním též není, aby podával výklad „obyčejných“ (podústavních) právních norem. Výlučná role, jež Ústavnímu soudu přísluší, je být „soudním orgánem ochrany ústavnosti“ (čl. 83 Ústavy).

50. Mezi speciálními kompetencemi, uvedenými v článku 87 odst. 1 Ústavy, se toliko dvě týkají volební problematiky [„*Ústavní soud rozhoduje... e) o opravném prostředku proti rozhodnutí ve věci ověření volby poslance nebo senátora, f) v pochybnostech o ztrátě volitelnosti a o neslučitelnosti výkonu funkcí poslance nebo senátora podle čl. 25...*“]. Kontrolní mechanismy, týkající se regulérnosti průběhu jiných druhů voleb, jsou zpravidla zakotveny ve speciálních zákonech. Ústavní soud by u těchto jiných druhů voleb mohl zasáhnout, při zachování principů ústavního soudnictví (především principu subsidiarity, vyžadujícího předchozí vyčerpání jiných prostředků ochrany), pouze tehdy, kdyby namítané porušení podústavních norem nabylo ústavněprávní dimenze. Tato podmínka v nynějším případě splněna není.

51. Způsob volby veřejného ochránce práv je upraven jednak v zákoně o veřejném ochránci, jednak v jednacích řádech obou komor Parlamentu ČR, tj. v zákoně č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů,

a v zákoně č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů. Stěžovatel ani netvrdí ani neprokazuje, že by postup komor Parlamentu ČR v této věci byl s těmito zákony v rozporu. Ani Ústavní soud neshledal v tomto postupu žádný protiústavní exces, který by jej opravňoval k zásahu.

52. Ústavní soud plně respektuje princip dělby moci, zakotvený v článku 2 odst. 1 Ústavy a ústavní pravidlo, dle něhož „*státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví*“ (čl. 2 odst. 2 Listiny). Ústavní soud neshledal v souzeném případě žádný důvod pro to, aby formou nálezu zasahoval do - v tomto případě - regulérní činnosti komor Parlamentu České republiky při volbě veřejného ochránce práv nebo dokonce k návrhu stěžovatele rušil výsledky již proběhnuvší volby.

53. Ústavní soud nezjistil v postupu Senátu a Poslanecké sněmovny žádné porušení stěžovatelových základních práv nebo svobod zaručených ústavním pořádkem.

54. S ohledem na výše uvedené Ústavní soud ústavní stížnost odmítl podle ustanovení § 43 odst. 1 písm. c), jako návrh podaný někým zjevně neoprávněným a podle ustanovení § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu, jako návrh zjevně neopodstatněný.

P o u č e n í : Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 31. srpna 2010

Pavel Rychetský
předseda Ústavního soudu